

maaffee være mig tilladt at sige et Par Ord. Jeg skal ikke nægte, at jeg havde omtrent den samme Følelse, da jeg nylig hørte det ærede Medlem for Kjøbenhavns Amts 3die Valgkreds (A. Hage) udtale sig paa denne Maade om Søforterne — hvorvel der kan være theoretisk gode Grunde til at undergive saadanne Forhold sine Betragtninger paa det eneste Sted, hvor der kan udøves Indflydelse derpaa —, den samme Følelse, som da jeg i Februar Maaned forrige Aar hørte det ærede Medlem for Kjøbenhavns 5te Valgkreds (Vilje) udtale sig paa lignende Maade om Søforterne. Spalte 171 i Rigsraadstidenden for sidste Rigsraads-session udtalte det ærede Medlem for Kjøbenhavns 5te Valgkreds Følgende — dersom det ellers maa være mig tilladt at nævne nogle enkelte Punkter, som jeg, for at man ikke skal troe, at jeg citerer feil, thi ellers kunde jeg omtrent have gjengivet det efter Hufkommelsen, beder om den ærede Formands Tilladelse til at oplæse —: „Det forekommer mig i dette Dieblif at være et stort Spørgsmaal, om Søforterne nu kunne ansees at være saa nødvendige og nyttige, som de kunde siges at være i 1858, og om det vil være rigtigt efter den Erfaring, man nu har indhøstet, at fortsætte dette Arbeide, eller om man ikke, ved at fortsætte det, i Virkeligheden kaster Pengene i Vandet.“ Efter derpaa nærmere at have betegnet os den Kamp, der førtes og endnu føres mellem Artilleriet og Pandersfibe, slutter det ærede Medlem med at sige: „Det maa være Opgaven for Ministeriet som for os at finde, naar det Tidspunkt er kommet, da man bør standse Anvendelsen af Penge til dette Diemed.“ Det var det ærede Medlems Mening dengang, og jeg havde, da jeg hørte dette udtale af det ærede Medlem, en lignende Følelse, som jeg siger, at jeg havde i dette Dieblif; men jeg drog ikke et eneste Dieblif det ærede Medlems Berettigelse som Folkethingsmand til at fremsøre dette i Tidblif; thi det kan i mange Tilfælde ganske vist være smukt og praktisk rigtigt at skjule saadanne Forhold og navnlig kun f. Ex. i hemmelige Møder at søge at komme til en Debat derom, men Ingen kan nægte, at en Folkethingsmand kan see denne Sag fra en anden Side og

finde sig forpligtet for Fædrelandets Skyld til at frembrage de Farer, han troer at være forbundne med, at man sætter større Lid til Fæstningsanlæg; end de maatte fortjene. Jeg troer, at det vilde have været godt, om man i det forrige Rigsraad havde hørt stærkere, mere formaaende Røster om den Maade, hvorpaa man begyndte og fortsatte med Anlægget af Dannevirke-Befæstningen. Dette Spørgsmaal kan saaledes sees fra to forskjellige Sider; jeg har kun troet, at naar der føres en personlig Strid mellem ærede Medlemmer her i Salen, er det rigtigt, at den factiske Sandhed kommer frem om de ærede Medlemmers Stilling til Spørgsmaalet, hvorefter der skrives.

Jeg taler den høitagtede Krigsminister, fordi han har kaldt min Opfattelse angaaende Munderingsvæsenet „en smuk Tanke“. Jeg indrømmer den høitagtede Krigsminister, at man ikke kan belæde Soldaterne med en smuk Tanke, men paa den anden Side vil den høitagtede Krigsminister ogsaa indrømme mig, at man ikke kan føre Krig med en tom Statskasse, og da vi ganske vist have anlagt vort Hærvæsen saaledes, at vi ikke skulle gaae til at bevilge overflødige Udgifter, troer jeg, at det nok kan fortjene en alvorlig Overveielse og ikke lader sig afvise ved at kaldes Illusioner eller Sligt, om vi ikke paa en langt mindre bekostelig Maade kunne sikke os de fornødne Munderinger. For at forvare mig imod, at det, jeg har sagt, kun var henkastede Tanker, der umuligt kunde realiseres, skal jeg tillade mig med et Par korte Træk nærmere at betegne, hvad jeg har tænkt mig som gennemførligt. Det er nemlig, at Krigsministeriet havde en Munderingsbeholdning, der svarede omtrent til to Aarganges Mandstaf, og at der ved særlig Lov gaves Bestemmelser om, paa hvilken Maade det øvrige Mandstaf skulde munderes, naar det mødte til Tjeneste, Bestemmelser, hvorefter Klædningen saa nøie som muligt i Form og Farve skulde slutte sig til den sædvanlige Beklædning for Almuebefolkningen, og at det da blev Communalbestyrelserne paalagt i Forening med Lægsmanden at lade de indkaldte Soldater, som vare ældre end de to første Aars Recruter, passere Revue for sig,